

P o s u d e k

na rigorózní práci Mgr. Lucie H r n k o v é napsanou na téma „Náhrada škody podle občanského zákoníku“; (stran 159; připojen seznam bohaté použité literatury a pramenů).

Předložená rigorózní práce je rozdělena – kromě úvodu a závěru – do čtyř velkých kapitol. Z nich první tři představují vzhledem k době sepsání práce rozbor dosud platné občanskoprávní úpravy náhrady škody, zatímco čtvrtá kapitola se již zaměřuje na rozbor náhrady škody v novém občanském zákoníku.

Celkově lze o práci konstatovat, že svědčí o velmi svědomité přípravě rigorózní práce, zejména však o celkově velmi solidním zpracování obsahového, systematického a stylisticko-jazykového.

Pokud jde o kapitoly, které se týkají dosud platné úprav, lze uvést, že jde o komplementární analýzu, která ve svých výkladech prakticky zahrnuje všechny otázky náhrady škody, včetně takových speciálních problematik, jako je vzájemný vztah odpovědnosti za škodu a za vady, uplatnění práva z odpovědnosti za škodu v soudním řízení aj. Tyto části práce svědčí o velmi dobré znalosti pozitivněprávní úpravy, o solidním přehledu po bohaté příslušné odborné literatuře, jakož i o výborné orientaci v soudní praxi, za jejichž pomoci na některých místech práce doplňuje své výklady vhodně zvolenými judikáty. Z této části

práce zvláště oceňuji rozbor složité problematiky příčinné souvislosti, kde rigorózanťka - byť na poměrně malém prostoru - využívá i poznatky nabyté na základě studia zásad evropského deliktního práva. Při ústní obhajobě však bude muset rigorózanťka, pokud se již problematikou začala zabývat, blíže osvětlit své chápání problematiky, tzv. právní příčinnosti, jakož i „přerušeni příčinnosti“. Tak, jak jsou tyto otázky v práci rigorózanťky podávány, vyvolávají totiž některé otazníky.

Za zvláštní pozitivum práce považuji poslední čtvrtou kapitolu, která pojednává o náhradě škody v novém občanském zákoníku. Zejména v této části práce rigorózanťka projevuje vedle svých analytických a komparativních schopností i způsobilost samostatným způsobem posuzovat a zároveň hodnotit některé otázky nové úpravy náhrady škody. Přitom lze obecně souhlasit s rigorózanťkou, že teprve aplikační praxe nejlépe odhalí skutečný význam a přínos nové právní úpravy náhrady škody.

Ve vzpomenuté čtvrté části práce rigorózanťka poměrně s velkou znalostí věci rozebírá jednotlivé otázky náhrady v novém občanském zákoníku a vyslovuje k nim svůj názor, a to u některých i kritický. Tento prvek zpracování oceňuji. Tak např. rigorózanťka hned v úvodu této čtvrté části kritizuje úpravu, která pod rubrikou „Závazky z deliktů“ zahrnuje i porušení smluvní povinnosti. To rigorózanťka nepovažuje z teoretického hlediska za správné, neboť ve smluvní odpovědnosti a deliktní odpovědnosti spatřuje dvě různé kategorie. Předmětem kritiky rigorózanťky se však staly i další dvě otázky: jednak úprava způsobu náhrady škody, jednak oceňování nemajetkových újem při neoprávněných zásazích do tělesné integrity člověka.

Pokud jde o prvou otázku, lze přisvědčit rigorózanťce, že nově přijatá právní úprava je z praktického hlediska málo použitelná a že ani neodpovídá moderním evropským tendencím (srov. Základy evropského deliktního práva).

Pokud pak jde o odstranění tzv. tabulkového odškodnění, rigorózanťka správně jako nedostatek pociťuje to, že v zákoně chybí některé zásady a některá kritéria, ze kterých by měl za nové legislativní úpravy soud při určení výše přiměřeného zadostiučinění, vycházet. V této souvislosti přílehavě poznamenává, že za této legislativní situace nebude věc nikterak jednoduchá ani pro soudce ani pro poškozené, neboť naposled uvedení nebudou mít reálnou představu o tom, jakou částku mohou vlastně s úspěchem požadovat.

I z tohoto důvodu lze proto v praxi očekávat právně složité a popř. i dlouhodobě trvající soudní spory.

Závěrem lze konstatovat:

Práce jako celek, zejména její čtvrtá část, svědčí o analytických schopnostech rigorózanťky, jakož i o schopnosti výstižně postihnout základní rozdíly mezi dosavadní a novou úpravou náhrady škody. Zároveň oceňuji objektivní přístup rigorózanťky, která jednak správně hodnotí určité pozitivní prvky nové úpravy (srov. zejména rozšíření případů nemajetkových újem, což odpovídá moderním evropským tendencím), jednak je s to zaujmout kritický přístup k řešení některých otázek.

Protože práce svým analytickým i komparativním přístupem svědčí o způsobilosti rigorózanťky samostatně zpracovat velmi

složitou občanskoprávní problematiku, lze ji doporučit k ústní obhajobě.

Prof.JUDr. Jiří Š v e s t k a , Dr.Sc